

ČAJ

Pro chvíle pohody

ČERVEN 2013

Časopis Autorů Jičínska

UŽ TEHDY

Na hoře Řípu

Nalezli pípu

Copak tam předci dělali

No co by - normálně chlastali

Milan ČECHURA

81

Vážený čtenáři,

v červnovém ČAJi tě pozvu „**NA PLZEŇ!**“,
ale neraduj se, nebude to na pivo, ale do města,
které v posledních týdnech a měsících slaví svoje sportovní úspěchy,
neboť po hokejistech se i fotbalisté mohou pyšnit
titulem mistra České republiky.

Ale nejenom sportem je živa Plzeň, ale v roce 2015 se stane
„Evropským městem kultury“.

O symbióze sportu a kultury nakonec svědčí i počín našeho hosta
Milana Čechury, sice literáta, ale zároveň autora hymny FC Viktoria
Plzeň „**At' stále vítězí Viktoria.**“ Milan Čechura toho napsal ale podstatně
víc, takže se s jeho prozaickou i básnickou ochutnávkou můžete seznámit v
červnovém ČAJi, který ochutil svými „ingrediencemi.“

Další plzeňskou stopu zanechal v ČAJi **Ivo Fencel**
a moje upoutávka na jeho nedávno vydanou
knihu „**Rok s Jorikou.**“

Škoda jen, že plánovaný rozhovor z plzeňského prostředí se
nepodařilo dodat do tohoto ČAJe, neboť pak teprve by byl pohled
na metropoli západních Čech dokonalý,
ale snad někdy příště se do Plzně ještě vrátíme.

Rozhovor ochotně poskytla nejstarší členka našeho spolku
Zlata Zákoutská a přiznala se:

„**Snažím se nedat své mozkové kůře zlenivět!**“
A jako přídavek i povídku „**Vlíná pohádka.**“

Další tvorbu dodal **Václav Franc**
v krátké povídce či zamyšlení „**Životní lekce**“
(nakonec tam dojde i na to pivo!)
a **Josef Jindra** svými „**Epigramy 2.**“

Příjemný nástup léta s douškem ČAJe přeje

Václav

HOST ČAJe:

Milan ČECHURA

- narozen 5.12.1949 v Ústí nad Labem, žije v Plzni, člen SZS a Obce spisovatelů.

Motto: Je třeba psát, dokud to jde. Jednou to jít přestane.

Ocenění v literárních soutěžích

2004 **Kašpar roku**, próza, 1. místo

2006 **Literární Vysočina**, próza, čestné uznání

2006 **Vlny modrého delfína**, próza, 3. místo

2006 **Plzeňský literární deštník**, próza, 1. místo

2009 **Cena Plže**, próza, čestné uznání

2009 **Polabský knižní veletrh**, **próza**, čestné uznání

2010 **Vlny modrého delfína**, próza, 1. místo

2010 **Literární Vysočina**, próza, čestné uznání

2011 **Cena Plže**, próza, 1. místo

2012 **Polabský knižní veletrh**, próza, 1. místo

Bibliografie

Knihy s ISBN

Duhová kulička – 2006 – spoluautor, **Rodinčení** – 2007, **Kalendář plzeňský 2010** – 2009, **Setkání na Šumavě** – 2009 – spoluautor, **Dědečkárna** – 2010, **Na dva západy** – 2010 – spoluautor, **Kalendář plzeňský 2012** – 2011 – spoluautor, **Krajina našich srdcí (Herzenslandschaften)** – 2011 – spoluautor, **Literární kalendář Plzeň-Regensburg 2013** – 2012 - spoluautor

Knihy bez ISBN

Jak se stát spisovatelem – 2003, **Milan Čechura 100x** – 2004, **Rozloučení** – 2005 – spoluautor, **Obrazy** – 2006 – spoluautor

Příspěvky do časopisů a novin

Plž, **Listy Ason klubu**, **Plzeňský deník**, **Glanc MF**, **Sedmička MF**, **Víkend MF**

Hudební aktivity

- 1) **CD Plzeň spisovatelská**, autorské album, 11 písní, nahráno v r. 2011
- 2) Hraní vlastních písní na literárních pořadech SZS
- 3) Autor hymny FC Viktoria Plzeň “Ať stále vítězí Viktoria”

TVORBA MILANA ČECHURY

MOUDŘÍ STARCI

Moudrých starců zase tolik není. Je jich rozhodně míň než blbejch dědků. To je jasné a neoddiskutovatelné. Moudrého starce poznáte podle následujících znaků.

Za první: Je starý. Ne že by se nemohoucně ploužil podél zdi a pajdal na obě nohy najednou. To v žádném případě. Moudrý stařec se pohybuje sice pomalu, ale plynule a hlavně rozvážně. Takže ta moudrost z něho přímo číší. A taky vypadá nesmírně ušlechtilé.

Za druhé: Má bílé nebo aspoň silně prošedivělé vlasy. Nemá-li vlasy, musí mít vousy. Také prošedivělé. Nemá-li ani vlasy ani vousy, má smůlu. Nikdo na něj jako na moudrého starce nikdy pohlížet nebude, i kdyby vystudoval pět vysokých škol a jeho nejméně hodnotný titul byl docent.

Za třetí: Trousí moudra, kudy chodí. Netrousí-li zrovna moudra, je připraven vždy moudře poradit. Poradí-li vám moudrý stařec, nenaštvejte se, jako kdyby vám poradil třeba šéf v práci. Protože šéf je blbec a nemá co komu radit a vám už vůbec ne. Stejně na tom vedoucím místě překází už deset let, a kde byste byli vy, kdyby on tam nebyl. Ovšem rada moudrého starce, to je jiná.

V poslední době se mi neskromně zdá, že do tohoto stadia spěji mílovými kroky. No posuďte sami. Starý už jsem, vlasy a vousy mám také prošedivělé a každou chvíli něco vytrousím. Ale hlavně se pohybuji plynule a rozvážně. Především pak městskou hromadnou dopravou.

Tuhle jsem stál na zastávce a čekal na autobus číslo 28. Tím vždycky mířím k domovu, kde moudře rozprávím se ženou. Ale to odbočuji. Tak tedy, autobus číslo 28 přijel, já do něj nastoupil a rozvážně se posadil. Nasadil jsem si brýle, vytáhl z tašky hodnotnou knihu, sklopil k ní zraky a začel se. Kolem mne se rozprostřela aura moudrosti. Náhle vtrhlo do autobusu ztřeštěné mládí v podobě čtyř silně nezletilých slečen. Za stálého štěbetání mířily k řidiči, který mezitím uvedl stroj do pohybu.

“Pane řidiči, pane řidiči, jede ten autobus do Zruče?” překřikovala jedna druhou.

Co jim ten dobrý muž odpověděl, to jsem v hukotu motoru neslyšel. Ale bylo to jasné. Prece každé malé dítě v Plzni ví, že tento autobus do Zruče nejedzí. Jako každý moudrý stařec i já jsem podlehl nutkání, udělit nezištně těm holátkům nějaké ponaučení, které jim propříště usnadní život. Řeknu

jim, že se musí více soustředit a ne pořád myslet jen na kluky. Pak se jim nebudou stávat takové věci jako dneska.

Schoval jsem knihu do tašky, sundal si brýle a pomalu jsem se začal zvedat, abych splnil poslání moudrého starce. Přitom jsem se, po delší době, podíval z okna. Jen malou chvilku jsem setrval v této pozici. Pak jsem se posadil a došlo mi, že ta hranice mezi moudrým starcem a blbým dědkem je docela tenká.

Seděl jsem ve špatném autobusu, který neomylně mířil – do Zruče.

PSÍ STATISTIKA

Moje tříletá vnučka mě tuhle překvapila zpěvem. Bylo to příjemné překvapení, neb v naší početné rodině zcela převažují ti, kteří o hudební sluch nezavadili ani náhodou. To mě, hudebníka, pochopitelně trápí, protože poté co si někdy začnou ti nehudební, včetně mé ženy, prozpěvovat, musím si dát panáka, abych to přežil. Je pravda, že během těchto produkcí od nás prchají faraóni, návštěvy a jiná havěť, takže v důsledku ušetříme za deratizátora a za chlast.

Ale abych se vrátil k tomu zpěvu vnučky. Šli jsme ruku v ruce po chodníku a z výšky necelého metru ke mně dolehla známá píseň. Byla stylová, okolo zuřily přípravy na vánoce.

Půjdeme spolu do Betléma dudlaj dudlaj dudlaj dá. Zjihnul jsem. Bylo to poměrně čisté. Jen mně v tom něco neštymovalo. Zaposlouchal jsem se pozorně do textu. Ano, to bylo ono. Robátko bylo zjevně zblblé z televizních pořadů, takže místo do Betléma jsme mířili do Batmana. Představa Ježíška, oblečeného do černého neoprénu, mě natolik rozveselila, že jsem vyprsknul smíchem. Vnučka se zaškaredila, jelikož jako každá ženská nemá ráda, když si z ní někdo dělá šprt'ouchlata. Utula bez milosti Batmana a ohromila mě naprosto bezchybným přednesem písně Statistika z filmu Princové jsou na draka.

Statistika nuda je, má však cenné údaje, neklesejte na mysl, ona vám to vyčíslí. Byl jsem unešen a radostně si s ní notoval. A protože ta skladba je poměrně svižná, dobře se nám šlapalo.

Tímto krásným oslím můstkem jsem se vlastně dostal k tomu hlavnímu. Ke statistice. A také k pejskovi. To budete koukat, až vám o něm všechno vyčíslím. Hlavně, prosím vás, neklesejte na mysl.

Tak tedy. Jedna z mých dcer si ke mně odložila psíka. Maltézského. To plemeno se jmenuje maltézský psík, abyste rozuměli. Hafan slyší na jméno Deny. Má pro to objektivní důvody. Dcera, ne pes, takže nekritizují, pouze

konstatuji. Když ho odkládala, prohlásila, že je to na půl roku. Což je 182,5 dne. S ohledem na předchozí zkušenosti bych mohl statisticky dokázat, že kecá. Takže raději počítejme s třičtvrtě rokem, to znamená zhruba s 250. dny. Aby se to líp počítalo. Ptáte se co? To uvidíte.

Nevím, kdo z vás chodí venčit pejska. Jistě mi však dají za pravdu ti, kteří jsou postiženi stejně jako já, že základem venčení je pravidelnost. Ať se vám nebo psovi chce či nechce, prostě ven jít musíte. Já s ním chodím čtyřikrát denně. Při těch procházkách se mi honí hlavou různé myšlenky. Myšlenkám se nikdo neubrání, jen vlada, a pak to takhle vypadá. Ale to sem nepatří. Jednou mě vám napadlo, že bych mohl spočítat, co mně za těch 250 dní, strávených se psem, čeká. Vyšla mi neuvěřitelná čísla.

Tak především. Při frekvenci 4 vycházky denně jich budu absolvovat 1000. Tisíckrát budu šlapat schody ze třetího patra. A při návratu samozřejmě tisíckrát do třetího patra. Při počtu 54 schodů je to 54 000 tam a 54 000 zpátky. To je dohromady 108 000 schodů. A to do toho nepočítám oněch 36 schodů, kdy se ten chlupatý mamlas dvakrát spletl a zaběhl až do sklepa, odkud odmítal vylézt a nepomáhaly ani sliby, že si bude moct očuchat fenku Betty, která už netrpělivě pobíhala před domem. Ale zpět ke statistice. Průměrná délka vycházky je asi dvacet minut. To je dohromady 20 000 minut, což představuje neskutečných 333 hodin, tedy zhruba 14 dnů. 14 dnů budu běhat za čoklem z Malty.

A to není všechno. Za tu dobu řeknu nejméně pětistíckrát “dělej”, pětistíckrát “už jdeme”, a desetistíckrát “nežer to”. O co v tomto případě jde, nemusím jistě příliš rozebírat. Taktéž se minimálně dvoutisíckrát sehnou, přičemž mně dvoutisíckrát píchne v zádech a dvoutisíckrát mi prdne patent na bundě, anžto jsem tlustej a tím ohýbáním ještě poněkud nabývám.

Pořád nemáte dost? Tak dobrá, jedeme dál. Při návratu otírám hafíkovi pacičky. To znamená, že za třičtvrtě roku otřu 4000 paciček a osmtisíckrát pejskovi sdělím, že je “šikovnej kluk”, poněvadž on to má rád a byl by smutnej, kdybych to při každé pacičce dvakrát neřekl. Takže to občas řeknu i třikrát a on je z toho tak rozradostněný, že si jde pro piškotek. Už víte, jaký údaj bude následovat? Správně. 1000 piškotků. To je ovšem značně nepřesné, neboť Deny je nenažraney hajzl a tu a tam jde dvakrát. Pak se mám dopočítat. Ke své a věřím, že i k vaší lítosti nemohu bohužel sdělit, kolik pytlíků činí těch 1000 piškotků. Nikdy jsem totiž piškoty v pytlíkách nepře počítával. No, zařadím to do statistických chyb.

Tak bych řekl, že na jednu myšlenku je toho tak akorát, vidíte. V nejlepším skončit. A jak jinak než statisticky.

Určitě ke mně vyskočí tisíckrát do křesla, ve kterém budu sedět a těžce oddychovat. To víte, ty schody. A určitě mně tisíckrát olízne obličej. Když

přestanu myslet na to, že mu povel “nežer to” nic neříká, je to docela milé. Takže mohu své dcerce vzkázat. Jestli to s tím třičtvrtě rokem nevyjde, tak se zase tak moc neděje. Já jenom ta čísla přepočítám. Protože statistika, to je moje.

PÍSEŇ

At' vyklouznou tvá ňadra z pavučiny
a přistanou mi ztěžklá do dlaní.
Já nepocítím ani kousek viny,
jsou bílá jako prášek na spaní.

Ležel jsem na zádech a díval se na oprýskaný strop. Rozbitým oknem pronikal dovnitř noční chlad. Postel vrzala při každém pohybu. Strašně mě bolela hlava. Ale navzdory tomu má paměť dolovala z hlubin minulých časů píseň. Moji píseň. Protáhl jsem se na posteli a přivřel oči. Levou ruku jsem pohnul do strany a otočil ji dlaní vzhůru. Pravá mi ležela na břiše. Roztažená do vějíře se pomalu pohybovala v rytmickém kolotoči.

Já spolýkám jich, kolik budu moci,
než propadnu se celý do tebe.
Jsem jako student, chvíli před promocí,
ještě než umřu, chci jít do nebe.

*

Byl to nejšťastnější den v mém životě. Stál jsem na jevišti, osvětleném reflektory ze všech stran. Ukláněl jsem se asi deseti tisícům nadšených posluchačů. Kytara se lehce pohupovala na mém krku a vysílala světelné záblesky do davu. Cítil jsem, jak se kapela za mnou také uklání a dělá posunky do televizních kamer. Samotnému mně nebylo jasné, proč moje písně byly tak oblíbené. A nejvíc tato. Možná jsem byl jenom ve správný okamžik na správném místě. Kdo ví. Nikdy jsem na to nepřišel. Ale bylo to tak. Diář jsem měl popsáný na dlouho dopředu a pravidelně jsem objížděl celou zem. A všude to bylo stejné. Stejně krásné. A pak tento koncert. V největší hale v republice. Diváci si vynutili deset předavků. A já je zpíval rád. A všichni zpívali se mnou. Všichni mě znali. A... možná i milovali.

Do klínu těch tvých nekonečných slastí
se vydám, láska moje jediná.

Doteky tvými rád se nechám zmásti,
než přijde šedá ranní hodina.

*

A pak se něco podělal. Stačilo několik bouří, jak těch skutečných, tak ekonomických. K moci se dostali ti, kteří volali po radikálních řešeních.

Můj pád začal tím, že mně několik deníků odmítlo otisknout článek, ve kterém jsem proti těmto řešením vystoupil. Dřív se o mé vyjádření k čemukoli rvali, protože moje názory tvořily zčásti veřejné mínění. Pak pořadatelé zrušili mé nasmlouvané koncerty. A televize také najednou neměla zájem. Moje kapela se rozpadla. Zůstal jsem sám.

Celé tohle období trvalo asi rok. A pak mě jednoho dne zatkli. Nepotřebujeme takové umělce, hlásaly stejné noviny a časopisy, které mne před rokem opěvovaly. Přísný trest pro takové jako on. Titulky pod mými fotografiemi. Zase jsem byl ve všech médiích.

Odsoudili mě rychle. Během jednoho dne. Soudce jsem dobře znal. Před rokem mne objímal kolem ramen a usmíval se do objektivů. Teď se díval skrze mě, když jako dodatek k rozsudku vyhlášoval absolutní zákaz vydávání mých písní.

*

Ležel jsem na zádech a díval se na oprýskaný strop vězeňské cely. Rozbitým oknem pronikal dovnitř noční chlad. Postel vrzala při každém pohybu. Strašně mě bolela hlava. Třásl jsem se hrůzou, ale má paměť, má prokletá paměť dolovala z hlubin minulých časů tu moji píseň. Protáhl jsem se na posteli a přivřel oči. Levou ruku jsem pohnul do strany a otočil ji dlaní vzhůru. Pravá mi ležela na břiše. Roztažená do vějíře se pomalu pohybovala v rytmickém kolotoči. Prsty přejížděly po imaginárním hmatníku kytary a moje vyschlá ústa se bezhlesně otevírala známými slovy.

A pak jsem ji uslyšel. Doopravdy. Krásný, určitě školený hlas a přesně umístěné akordy. Posadil jsem se na posteli a projela mnou nádherná naděje. Ještě není všechno ztracené. Když někdo zpívá moji píseň. Stoupl jsem si, obrátil obličej k oknu a přidal se k tomu hlasu, jež přicházel zvenčí.

Do klínu těch tvých nekonečných slastí
se vydám, láska moje jediná.
Doteky tvými rád se nechám zmásti,
než přijde šedá ranní hodina.

*

“Hezky zpíváte, vojíne,” řekl velitel popravčí čtyř k jednomu ze svých podřízených. “Ale teď už dost zábavy, čeká nás práce.”

NIKDY TO NEVZDÁM

Nikdy to nevzdám.

Nikdy.

Stačí, abych se pohnul o nějakých dvacet centimetrů doleva. Tam je mezera. A tou se dostanu ven. Jen kdybych nebyl tak slabý. Ale nesmím propadat malomyslnosti. Ani panice.

Musím věřit tomu, že mně někdo pomůže. To by nebyla na světě žádná spravedlnost. Vždyť i já, a není to tak dlouho, jsem viděl lidi, kteří byli v podobně zoufalé situaci, jako teď já. A hned jsem k nim spěchal a držel je za ruku a hladil po vlasech.

Tak, musím se sebrat a dát se do toho. Nadzdvihnu se a o kousek poposunu. Doufám, že to na mě nespadne celé. Hlavně se nesmím bát. Co na tom, že je kolem černočerná tma. To je přece normální, když se sesune kus podzemní chodby, že to tak bude. Ach. Proč jsem jen do ní lezl. Proč? Já ale vlastně jinou možnost neměl. I když...

Nemá ovšem cenu plakat nad rozlitym mlékem. To mi nepomůže. Na tři se zkusím pohnout.

Ráz, dva, tři... A ještě jednou. Ráz, dva, tři...

Uff, nikdy jsem si nemyslel, že to je taková dřina. Ale z těch plánovaných dvaceti centimetrů jsem už pět ukrojil. Sláva.

Tak, a teď si chvíli odpočinu. Dá to zabrat, ta cesta ke svobodě. Hlavně neusnout. Nesmím spát. V žádném případě. Mohl bych si třeba něco zazpívat. Co to jen zpívali ti lidé, než to spadlo? A jak jsem se k nim vůbec dostal. Už se nepamatuji. No, to je teď jedno. Kolik že jsem urazil těch centimetrů? Slabých pět? Tak kupředu. A znovu. Ráz, dva, tři...

A jsem tady. V té mezeře mezi dvěma balvany. Je to určitě lepší. Lepší, než být zasypaný. To bezpochyby. I když do spokojenosti to má ještě daleko.

Co..., co..., co se to děje? Proč se to okolo všechno třese? Ne, neee. Já nechci. Nechci! ! !

Klid. Hlavně klid. Uklidni se. Musím si znovu říct, co jsem říkal už na začátku.

J á t o n i k d y n e v z d á m.

To raději zdechnu.

Tak, už je to lepší. Už to přestalo. Ani sem toho moc nenapadalo. To je dobře. To je moc dobře.

Něco se tam nahoře pohnulo. Někdo tam je. Nezdálo se mi to? Ne, nezdálo. Pomoc se blíží.

Haló, tady jsem, slyšíte mě. Halóóó...

Ano, ano, už vás vidím. Ach, světlo. Světlo. Už jsem myslel, že ho nikdy nespátřím. Díky, díky. Podejte mi ruku. Ještě kousek. Ještě kousíček. Už se držím. Táhněte, prosím. Prosím.

Táhněte. Ano, ano, ano...

*

“Máma nás zabije. Víš, že nám říkala, abysme sem nikdy nelezli.”

“Když jí to neřekneme, tak nás nezabije. Heleď, tady je pěkná mezera mezi těma dvouma šutrákama. Můžeme si tu udělat bunkr.”

*

Panečku, řeknu vám, to je mnohem lepší než být zasypaný. Moc se mi tu u těch mých zachránců líbí. Musím se jim odvděčit za to, že mě odtamtud vytáhli. Zůstanu s nimi tak dlouho, jak jen to bude možné. A jsem rád, už kvůli nim, že jsem to nevzdal.

*

“Abych pravdu řekl, nikdy jsem nic takového neviděl,” poškrábal se na hlavě mladý obvodní doktor a rozpačitě se podíval na maminku dvou malých kluků. “Vezmeme je do nemocnice a uvidíme. A neplačte, bude to dobrý.”

*

Teď mi to došlo. Ještě jsem se nepředstavil. Promiňte. Nějak na to nebyl čas.

Jmenuji se Yersinia pestis. Vyznačuji se neobyčejnou houževnatostí. Naposledy mě mohli v těchto místech vidět někdy okolo roku 1710. A jestli té latině nerozumíte, řeknu vám to rovnou. Jsem totiž mor.

UŽ TEHDY

Na hoře Řípu
Nalezli pípu
Copak tam předci dělali
No co by- normálně chlastali

JEŠTĚ ŽE TAK

Když jsem trhal šnytlik
Kousl mě Brouk Pytlík
A to měl jsem velkou kliku
Že mě nekous‘ do pytlíku

ŠETRNOT

Máš dnes kondom miláčku?
Ano lásko přestaň bulet!
Ty ho máš už na ptáčku?
Mám ho tam už od minule.

DŮCHODCE

Chtěl jsem zkusit Kámásutru
Ale řek bych že mám utrum
Řek bych že mám po ptákách
S houserem a v teplákách

S POCTIVOSTÍ NEJDÁL DOJDEŠ

Kdybych se věnoval pornu
Měl bych už narvanou tornu
Že jsem byl přehnaně slušný
Žiju teď z ruky do kušny

PŘEKVAPENÍ HOROLEZCE

Lezl a před ním průrva
Za průrvou vrtí se kurva
Už to tak nejspíš bude
Kurvy jsou dneska všude

Z TVORBY PLZEŇSKÝCH AUTORŮ

IVO FENCL: ROK JORIKY

Vydala Galerie města Plzně o.p.s.
za finanční podpory Plzeňského kraje v roce 2013

Ivo Fencel patří mezi známé plzeňské autory. Mimochodem s jeho tvorbou jste se mohli seznámit před časem i v ČAJi (číslo 53 – únor 2011). Zabývá se publicistikou a prozaickou tvorbou. Je členem Obce spisovatelů, Sdružení přátel Jaroslava Foglara a České společnosti Sherlocka Holmese, čestným hostem klubu Rock'n'Wall a Crazy Music Clubu v Plzni a penzionu Pod Radyní ve Starém Plzenči, kde žije. Vydal řadu knih a v současnosti chystá v nakladatelství Akcent knihu „Gotická kobka aneb Třináct milionů způsobů jak zemřít.“

Kromě výše uvedených aktivit má také jednu slabost, a to pro jeho osudovou „femme fatale“ - pro Joriku. A právě této své lásce věnuje nedávno vydanou knihu „Rok Joriky“, kterou vkusně ilustroval Lukáš Kudrna.

V kratších prozaických útvarech (např. Romance s Jorikou, Myška atp.), ale i dvou básních (U Moniky a Jakuba, Příběh dívky s lokýnkami) se čtenář setkává s dívkou Jorikou, která Fenclovi „nejde z hlavy“ (viz str. 11) i jejím chlapcem Kubou, ale ... hlavní hrdina ví, že ... a tak stále touží.

V nápaditých dialozích autor evokuje různá prostředí, zdánlivě náhodné a nelogické dialogy hlavních postav končí nečekaným rozuzlením. Autor se přibližuje k Jorice, zkoumá ji, ale ví, že, cituji (str. 100): „ Tebe, Joriko, ale nechci, abys mou lásku opětovala. Je to nemožné, já vím. Jen bych si přál, aby sis někdy se mnou povídala, tedy pokud zrovna nebudeš mít nějakou práci v kavárně.“

Osobitý text si zasluhuje zvláštní pozornost, a tak všem zájemcům můžu knížku Ivo Fencle „Rok s Jorikou“ vřele doporučit.

Václav

„Snažím se nedat své mozkové kůře zlenivět!“

ROZHOVOR SE ZLATOU ZÁKOUTSKOU

Všichni známe tvoje povídky v krkonošském nářečí. Jak se stalo, že vaše rodina zakotvila v Krkonoších? A jaké bylo vůbec tvoje dětství?

Rodiče se vzali rok po skončení 1.světové války. V noci, rovnou ze svatební hostiny odjížděli z Prahy vlakem do neznáma, kam byl otec umístěn. Mladá inteligence byla vysílána do zaostalých míst, aby se poměry mladé republiky zlepšily. Jeli tenkrát skoro dva dny. Stupava - oblast slovenského a maďarského pohraničí. Složitá situace malé vesnice - krčma,

bitky, kostel, kde se vyzpovídali třeba i z vraždy, negramotnost. Maminka se musela vžít do těžkých, venkovských poměrů, které neznala, dokonce i péct chleba. Láska vše překonala. V roce 1921 se narodil bratr. Nedonošený. "Dopékali" ho v kachlových kamnech. Po šesti týdnech bylo jisté, že přežije. Mamince tamní klima nesvědčilo. Chřadla. Lékař se obával, aby nebyla "chyba na plúcach". Na jeho radu - velká změna - stěhování do Krkonoš. Od roku 1926 jim učarovala Horní Branná, kde se jim líbilo, lidé je přijali a oni se zapojili do společenského života. Hráli a režirovali ochotnické divadlo, hudební sousedské večery, Sokol, kde byl otec starostou. Během dvou let postavili Sokolovnu svépomocí, všichni členové pracovali na stavbě zdarma. Dosud slouží svému účelu. Bratr začal chodit do školy a v jedenácti letech do primy v Jilemnici. Skupinka dětí chodila 5 km pěšky za každého počasí tam a večer zpátky, v zimě na lyžích. Kola ještě rozšířena nebyla, autobus nejezdil a auto bylo vzácností. V roce 1932 jsem přišla na branské poště, kde byl otec poštovní, na svět já. Po dlouhém ožívání, kdy už nade mnou lámali hůl, jsem se rozhodla vstoupit s řevem do tohoto světa. Zlobila jsem, nespala, když jsem začala chodit, nebyla jsem k uhlídání. našli mě v truhlíku u kamen, také jsem propadla z 1.poschodí do přízemí atd. Příhod bylo mnoho, část jsem zpracovala ve svém "Kukátku do minula". Dětství bylo krásné, plné lásky a

v kruhu milující rodiny bezpečné.

Co rodiče? Vedli tě ke čtení a byli sami čtenáři?

U nás se muselo počítat s každou korunou, ale knihy byly ve velké úctě - rodinný poklad. Tak jsme byli vychováni i my. Kupovaly se knihy brožované a pak se dávalo třeba několik titulů svázat dohromady. Přišlo to levněji. Vystříhovaly se i romány na pokračování, odebíraly se celé knižnice, např. Světová knihovna - klasická díla světových autorů. Brožované výtisky vázal pan Soukup v Jilemnici. Bratr, náruživý čtenář všeho, ležel v knihách od deseti let. Já byla vychována na pohádkách a ve 2. třídě jsem si už hodně četla sama a večer se četlo nahlas na pokračování něco většího, třeba historické romány. naše domácí knihovna měla přes 1.200 svazků.

Vím, že válečná léta jsi prožila v Bělohradě. Jak k tomu došlo?

Do 1. třídy jsem nastoupila v Lázních Bělohradě, kam jsme se přestěhovali na podzim roku 1937. Otec měl s léty pracovní postup na větší poštu a situace v pohraničí se přirostřovala. Dolní Branná (Hennersdorf) byla německá a Valteřice též. Horní Branná byla mezi nimi jako česká perlička. Válka mě provázela od 1. třídy až do poslední. Byly to těžké časy. Teprve později jsem si uvědomila, kolikrát jsme byli v ohrožení života či hrozil rodičům koncentrák. Vše jsem pochopila až s časovým odstupem a to dalo vzniknout různým krátkým útvarům či povídkám, jejichž jádrem jsou skutečné události.

Co rozhodlo o tom, že jsi při volbě povolání volila zdravotnictví?

Několikrát jsem byla hospitalizována, nebo ošetřena v nemocnici. V pubertálním věku si přivodila těžký zápal plic. na vině byla má láska k vodě a plavání. Jednou v podvečer jsem už byla unavená, ale mladší kamarádka se začala topit. S nechutí, prochladlá jsem skočila do vody. vše dobře dopadlo, ale mé stonání v době, kdy penicilin byl vzácností, se protáhlo na šest týdnů na jičínské interně a pak zákaz tělesné výchovy ve škole a pobytu na slunci - rok. Nemocniční prostředí a práce sester se mi natolik zalíbila, že za dva roky, po reorganizaci školství, jsem začala chodit do soc.-zdrav. akademie v Hořicích. Po dvou letech výběr - specializace, která nabízela obory: zdravotní sestra, dětská sestra, zubní laborantka, rehabilitační pracovnice, porodní asistentka, sociální pracovnice a na další

si už nevzpomínám. Volba byla jasná - Vyšší zdravotní škola (VZŠ) -všeobecná zdravotní sestra v Hradci králové. Internát. Pracovní náplň tvrdá. Škola, přednášky, ošetřovací technika, zkoušky. Druhý rok od šesti do dvanácti hodin praxe na všech klinikách, kde některé jeptišky nás nevítaly zrovna přívětivě. Po obědě škola - přednášky asistentů a profesorů se řídily jejich pracovními možnostmi. Výuka trvala často do večere a dílčí zkoušky i do 21 hodin. O sobotách se pracovalo, jen třetí byla odjezdová, kdy po práci jsme ve 14 hodin mohly odjet a druhý den do 20 hodin se vrátit. Tvrdé že? Ale nasbíraly jsme spoustu zkušeností, odborných znalostí a poznaly jsme reálný život. byly jsme dobře připraveny.

Co tě vlastně v tom "blázinci" kolem profese přivedlo ke psaní?

To začalo už na obecné škole. Čeština, literatura, slohová práce - to bylo jediné, co mě bavilo a "šlo" a za co jsem byla chválena. Další předměty jsem dělala z povinnosti a matiku a rýsování jsem nenáviděla. Ani chování nebylo příkladné, takže jsem se věnovala tomu, co mě těšilo. Od druhé třídy jsem byla maminkou nucena psát deník. Třeba jen dvě věty. Zprvu mi mamka diktovala jednoduchý text, něco namalovala, nebo nalepila, aby mě to bavilo. Později jsem psala sama a ráda. Snad jsem pochopila mamčino tvrzení, že budu mít větší slovní zásobu, gramatika mi nebude problémem a až budu velká, budu mít autentickou vzpomínku na dětství. Jak jsem ráda, že jsem ji poslechla. Dokladem = deník z roku 1939 číslo jedna a teď budu začínat sešit silný - číslo 50! Mám i různé deníky cestovní a zpracované zápočtové cesty (pro zápočet výkonnostních tříd v turistice).

V prózách se vracíš do dětství, do vzpomínaných Krkonoš, ale i do zdravotnictví. Čerpáš tedy převážně ze života?

Ve svém spisování se opravdu vracím do dětství, protože to byla doba pohody a bezpečí, milující rodila mě chránila i před válkou. Bohužel, asi až moc. Byla jsem dětinská až do dospělosti a život mě často svou tvrdostí překvapil. Nebyla jsem na různé situace připravená. byla jsem vychována k úctě ke všem dospělákům a v naivní důvěřivosti jsem nepředpokládala, že by mohli lhát, být zlí, křiváci atd.

Téměř všechny mé práce mají reálný, mnou prožitý základ. Je to moje berlička a ukázka, že mimo pohádek mám nulovou fantazii.

Co považuješ ve své tvorbě za největší úspěch?

Úspěch? nevím, dá-li se převážně šuplíkové psaní nazvat úspěchem. Snad to, že jsem se "dokopala" k sepsání "kukátka do minula", částečně kronikovou formou s mnoha dokumenty a dobovými fotografiemi. Dalo dost práce posbírat ze své paměti o čem se doma hovořilo. byla jsem citlivá a vnímavá k postojům, a chování rodičů. k jejich veřejné práci na vesnici (ochotnické divadlo, přednášky, Sokol, vlastenectví a postoje v době války atd.). Dál - řada, snad 15 pohádek, umístěných do Krkonoš. ty budu muset (bude-li chuť a čas) přepsat z nářečí, které je pro poslech a nikoliv pro čtení, do normální řeči. Dál mám soubor kratších útvarů ze zdravotnictví a na naléhání synů - útržky vzpomínek drobných příhod, ty teprve "smolím", ale není čas, vše mi jde pomalu a obtížněji, avšak nestěžuji si.

Máš svoje literární vzory? Vracíš se k některým knihám?

Asi každá životní etapa mi přihrála milé knihy, ke kterým jsem se vracela. Pohádky před spaním, Malý lord, Kája Mařík, Mayovky. Později Tuškan - Hrdina Pamiru, Jiráskovy romány, Čachtická paní, romány Leontýny Mašínové, se kterou jsem se dobře znala a se skupinou mladých, asi jako patnáctiletá k ní chodila na kroužek literární tvořivosti. Poslední léta se vracím ke knize Er. Stonea Řecký poklad (z r. 2008) o archeologovi Heinrichu Schliemanovi a jeho vykopávky v Řecku, objevu Tróje. Občas i k Dumasovu "Hraběti Monte Christovi". Čtu hodně, hlavně v noci, zatěžuji nemocné oči a dělám si výpisy stručných obsahů.

A podařilo se ti vést tvé tři syny ke čtení či dokonce ke psaní?

Byli vedeni k lásce ke knihám i ke psaní. Knihy - to se povedlo. Četla jsem jim před usnutím nahlas, ale v nejlepším jsem skončila a dostali půl hodiny na to, aby si to sami dočetli. Deníky, po vzoru mamky, jsem též zavedla. povedlo se to jen částečně. každý má asi 3 sešity z dětství. Potom si vedli cestovní deníky s fotkami. Z pěti vnuků jen jeden, ale věnuje se focení s popisem a jen z cestování. Má z dovolené několik vždy set fotek a alba přibývají. Cestuje s celou rodinou hodně.

Prostřední syn jako mladík publikoval, ale jen odborné věci z pokusů například klíčení různých semen po rtg ozáření, ale deník si asi občas píše i teď. Pravnoučata mají počítačové a televizní hry. Jsou to děti jiné, ovlivněné hektickou dobou.

Vzpomněla jsi turistiku a cestování. Víš, že stále píšeš o turistických akcích do packého Achátu. Kde nejdál jsi byla? Na co ráda vzpomínáš

a máš nějakou historku z cest?

Cestování v dětství to byly dlouhé nedělní procházky s rodiči, později skauting a tábory i vícedenní putování, prošly jsme Tatry, děčínsko a mnoho dalších krajů. Pak byl skaut zrušen. Pokračovali jsme v jeho duchu pod hlavičkou TOM (turistický oddíl mládeže). Kolo, lyže, někteří i loď. Na kole jsem byla nejdál v roce 1967, kdy nás jelo 52 z republiky po obvodu hranice NDR - Drážďany, Lipsko, Míšeň, Magdeburk, Rujana, nejseverněji Kap Arcona (80 km Švédsko) a severojižně přes Berlín, Děčín až do Nové Paky. za tři a půl týdne jsme ujeli necelých 2.000 km s kulturně poznávací činností, neunikla nám žádná pozoruhodnost.

Při cestování jsem byla nejdál v Zagorsku, asi 70 km severně od Moskvy. Za 14 dnů při soukromém pobytu jsem toho viděla hodně. To byl podzim roku 1989. Mnohokrát, pak i s dětmi - jižní část Bulharska, v Sozopolu 3 týdny, několikrát v Chorvatsku, kam jsem jezdila s cestovkou a kde se dvakrát denně cvičilo. Asi před pěti lety jsem se zahraničními zájezdy skončila kvůli zdravotním problémům.

Krásné a nezapomenutelné je Řecko, Teď se spokojuji s týdnem v Janských Lázních v létě a týdnem na Lesní boudě (1.100 metrů nad mořem) nebo v Rokytnici nad Jizerou na podzim, s každodenními výlety po okolí.

Veselá příhoda z cest? Bylo jich mnoho, které už dnes jsou veselé. například v Německu jsem se nechala doslova vyhecovat ke skoku z desetimetrového můstku. Skočila jsem ještě k tomu po nohách. Domnívala jsem se, že stoupám ke hladině. Místo toho jsem se dotkla dna. byl to šok. Nutně jsem se potřebovala nadýchnout. nakonec jsem to stihla.

Další: V Javoříčských jeskyních jsme na radu pokladní doháněli s manželem poslední skupinu. Najednou tma a ticho. Tu černotu jsem zažívala poprvé. zachránila nás náhoda. Poslední skupina přijela zdaleka, po uzávěru jeskyně. Dojeli si pro průvodce do vzdálené vesnice. Zhlédli jsme světlo a manžel v poslední vteřině dohonil skupinu. Díky skrumáži náhod nás po čtyřech hodinách vysvobodili a můj syn se za pár měsíců mohl narodit. Jinak by to bylo zlé, venku bylo skoro 40 stupňů. my jen v lehkých šatech a uvnitř v jeskyních bylo šest stupňů.

Takže máš v životě i stránky, které bys raději "vytrhla?"

Každý život má ve svém průběhu klady i zápory. Jinak by to asi byla nuda. jde o to, jak se k dané situaci člověk postaví, jak si ji přebere a zhodnotí. Pak stránka, která se jevila jako hrozná a nepřekonatelná se časem obrousí a uhladí a je přijatelnější, možná i úsměvná. jen situaci a dobu krize našeho

manželství bych odstranila, ale na druhou stranu pohledu, to zlé bylo k něčemu dobré. Naše vztahy to utužilo, při dobré snaze obou se uplatnily lepší stránky našich povah a náš život šel dál daleko příjemněji, než dřív, vážili jsme si jeden druhého.

Bylo by krásné žít nový život znovu, ale se zkušenostmi a znalostmi jím načerpanými. To by se to žilo! To je ale bohužel utopie.

Máš recept na zdraví a dobrou pohodu?

Recept na pohodu? Vyhybat se lidem s negativním myšlením a nazíráním na svět - pesmistům a lidem nepřijemným. Ti vysají už jen svou přítomností z každého dobrou náladu, pozitivní energii a myšlení. Unaví. Člověku v jejich přítomnosti není dobře, cítí se slabý a smutný, bez nálady a síly. Vím, že jsem dost citlivá a ten stav mi není zapotřebí.

Zdraví? Není snad člověka, kterého by nic nebolelo. Bolest se musí přijmout, pokud je snesitelná, snažit se ji trochu překonat, odvést od ní svou pozornost. nesnesitelná bolest je záležitost pro lékaře.

Zajímám se o všechno, co se kolem mne děje, vědomě se snažím nedat své mozkové kůře zlenivět. Čtu knihy různých žánrů, opakuji si i vědomosti získané ve škole, občas čtu se slovníkem ruskou beletrii. V noci přivolávám spánek učením se ruských a českých slovíček. Slovní zásobu a paměť si tříbím křížovkami a televizními naučnými programy a soutěžemi (poznámka V. France mimochodem před časem se Zlata Zákoutská zúčastnila i televizní soutěže AZ kviz). Bojuji s vybavováním si jmen a příjmení. Nesmím zapomenout na cvičení a další tělesné aktivity, pokud to klouby a chátrající tělesná schránka člověčí dovolí.

Beru život i svůj věk bez většího reptání, říkám si, že by mohlo být i hůře. Takže jsem spokojená s tím, co je. Všim (skoro) čím jsem byla, byla jsem ráda!

Děkuji za rozhovor a životní moudrost Václav

ZLATA ZÁKOUTSKÁ: VLÍNNÁ POHÁDKA

Pod lesem stála chaloupka přitisknutá ke stráni, jakoby se bála, že ji odfoukne vítr. Hodně se o to pokoušel nejen v zimě, ale i v létě. Žila v ní vdova Matouška s dcerou Ančetem. Šily šátky, jedna obrubovala, druhá začísťovala, aby měly pár šestáků na „vobuj a nákej ten handér na sebe.“ Do sebe . to jim dávalo koziště, zahrádka a kousek políčka jako dlaň. Měly tam „bandory“ pár hlávek zelí a trochu obilí na mouku a zrní pro slípky. Motyka a čtyři ruce, to bylo jejich pracovní náčiní. Holka byla hodná, pracovitá, máma si ji nemohla vynachválit. Často si zpívaly a všechno jim šlo pěkně od ruky, ať dělaly to, či ono. Jejich šátky – kapesníky – měly obrubu tak jemnou, že byla skoro neviditelná. V malém chlívku byla koza a pár králíků. Nad nimi hřadovaly slepice.

Máma s dcerou žily skromně a spokojeně. V létě chodily na houby a jahody, pokosily louku a nasušily seno pro zvířata, sbíraly léčivé byliny na čaj. Také sbíraly šišky na topení a všechno, co louka a les nabízely. Odřezávaly pupavy a pochutnávaly si na bílé placičce, schované pod semínky – chutný bodlák.

Dny v práci pěkně ubíhaly, jen máma občas zabrlala, že by si Anče mohlo někdy zajít k muzice a poohlédnout se po šikovném mládenci, mužská ruka přece jen v chalupě občas chyběla. Anče tyhle řeči moc rádo nemělo. Bálo se, aby nenarazilo na nějakýho nekalotu, to raději nic. Slunce se opíralo do zalesněné stráně na d chalupou. Hub bylo jako když naseje. Anče vzalo košík a za chvíli ho spolkl les. Hřibů přibývalo, „bramborák“ už byl plný. Holka si sedla na balvan pod jeřáb. Kulaté plody slunce zabarvilo do ruda. Utrhla tuhé stéblo trávy a začala navlékat. To bude paráda. Změřila návlek, spojila oba konce uzlíkem a na krku se leskly rudé korále. Se zalíbením se podívala na svůj obraz do blízké studánky.

Leknutím vykřikla. V hladině na d ní se odrážela divná, jakoby rohatá hlava. Prudce se otočila a leknutí se změnilo v příjemné překvapení. Za ní stál pěkný, kudrnatý mládenec, tváře jako růže, klobouček s pérem na stranu. To asi rozčeřená hladina změnila jeho obraz do oškliva. Blýskl bílými zuby a prej: „Aničko, v sobotu je dole ve vsi tancovačka, nešla by sis skočit?“

Bylo jí divné, že ji zná jménem, ale líbil se jí, tak přikývla, že tedy půjde. Setkají se dole pod chalupou.

V sobotu po práci si vymydlená Ančka vzala nedělní sukni, šněrovačku, učesala vlasy, zapletla cop a obtočila kolem hlavy, tváře a pusku nabarvila papírkem od cikorky.

Seběhla ke skupině bříz pod chalupou, jak měli domluveno. Už tam na ni

čekal. Popadl ji za ruku a dali se do běhu strání dolů. Zdálo se jí, že se ani nedotýkají země, ale letí. Šosy panáčkova kabátu vlály v povětří jako křídla netopýra, Ančeti se to líbilo a za chvíli byli před hospodou. Muzika vesele vyhrávala a už se točili v kole. Byl to ohnivý tanec. Tančili jen spolu a děvče zapomnělo na čas. Do půlnoci nebylo daleko, když se lekla, že přijde pozdě domů. Chtěla svému tanečníkovi poděkovat za tanec a hezký večer, jak se sluší a patří a rozloučit se s ním, ale on ji popadl za ruce, protočil se s ní šenkovnou ze dveří ven, vznesli se a letěli, jenže na druhou stranu od chalupy.

Jej, to se Anče leklo! Pod nimi se míhaly vrcholy známých kopců. Zahlédla rozhlednu Černé hory, vlevo Žalý, potom se trochu pootočili a klesali do údolí. Ne, to není údolí, to je Kotelní jáma, a otevřená, dole rudá ohněm.

„Jsem doma,“ povídal panáček. „Chtěl bych tě za nevěstu, co ty tomu říkáš?“

Ančka zelená jako padanče, to že ne, zatřepala rukou a začala se modlit „vo stošest“. To se mládenci moc nelíbilo. Zaškaredil se, chytil ji za ruku, ale v tu chvíli zařval, až se to ozvěnou odrazilo od stěn Kotelní jámy a změnil se v chlupatého, rohatého čerta. Kotel rázem pohasl a byla z něj zas ta pokojná jáma.

Holka se oklepala jako po zlém snu a rozhlížela se, kudy že by si to namířila nejkratší cestou domů. Veselo jí nebylo, neznámý kraj a teprve začínalo svítat. A další leknutí – cestičkou mezi klečí se k ní blížila tmavá postava s krúsnou na zádech. Honem chytila křížek, co jí visel na krku a začala se modlit. Brzy poznala, že se nemusí bát. Byl to Kuba z dolenní samoty. Znali se už od dětství. Byl překvapený, kde se v tuto hodinu a tak daleko od domova vzala. Spadl jí kámen ze srdce a všechno mu po pravdě dopodrobna pověděla.

Kuba se divil, ale zas ne tak moc, protože už dlouho šly o Kotelní jámě divné zvěsti. Jeden viděl to, druhý zase ono, třetí něco slyšel od čtvrtého a když se dalo všechno dohromady, ukazovalo se, že by to mohl být vchod do pekla, nebo aspoň do předpekli.

Při hovoru jim cesta rychle ubíhala. Kuba znal hory dobře, takže vedl Anče všelijakými zkratkami a náblížkami. Doprovodil ji až k chalupě. Přišli k ní s druhé strany, tedy odshora.

Anče ho pozvala na drobek culifindy, aby si odpočinul, když se s ní tak držel. Máma byla šťastná, že se holka vrátila v pořádku. Měla o ní velkou starost. Celou noc nespala, každou chvíli vybíhala na zápraží a vyhlížela ji. Teď nevěděla, co by jim dala na posilněnou po té dlouhé cestě. Konečně si sedli s puclákem kafištěte v jedné ruce a krajícem chleba s kozím tvarohem

ve druhé.

A Anče muselo povídat, jak to všechno bylo, co strachu prožilo a nakonec, že ji křížek, co ho ke křtu dostala, zachránil život. Když se ho chlapisko dotklo, zařvalo, a hned se proměnilo v čerta. I vchod do pekla zmizel. Pak chválila Kubu, že jí tak dobře vyvedl z kokrháče a dovedl domů. Najednou si uvědomila, jaký je z něj pěkný chlapec a jak hezky jí s ním bylo. Smluvili si na další den setkání u křížku v polovině stráně. Je tam hrubá lavice, pár břízek, ticho a klid. Sedli si a černý kříž je jakoby rozepjatými pažemi chránil. Bylo to místo jejich častých schůzek. Ančina máma byla spokojená, Kuba se jí líbil. Ti dva se měli čím dál víc rádi.

Kuba k nim chodil do chalupy, něco pospravil, pomohl, Anče zas zaneslo Kubově mámě pod stráž houby, nebo jahody a než se rok s rokem sešel, byla svatba. Kuba se nastěhoval k nim a žili v pohodě a spokojeně. Čertovský mládenec se už nikdy neukázal.

Chaloupka byla teď jako z cukru, pole čisté, koziště mělo kůzlátka, slepice se pyšnila hejnem žlutých kuřátek, na co sáhli, všechno jim pod rukama jen kvetlo.

Byli spokojeni a za rok se jim v kolébce usmíval a vrněl chlapeček, tatínkovi jakoby z oka vypadl. Na černého mládence už nevzpomínali ve zlém, vždyť vlastně jemu vděčili za to, že se sešli a všechno tak dobře dopadlo.

Jak říkala stará Matouška: „Nejní nic zlého, aby to nebylo pro něco dobrýho!“

VÁCLAV FRANC: ŽIVOTNÍ LEKCE

V osmnácti chce člověk všechno. Nejlépe okamžitě poznat život ze všech stran. Zkrátka, co můžeš udělat dnes... jen jsme si staré přísloví poopravili. Co můžeš vypít dnes, neodkládej na zítřek. Krásně bláznivých osmnáct.

Vraceli jsme se tenkrát nad ránem z tancovačky. Červen začal právě listovat v kalendáři. Sluneční paprsky česaly rozčuchané vlasy. Louky voněly v očekávání ostří kos. Jenže my atmosféru zrodu nového dne nevnímali. Pivo nám zamotalo hlavu i nohy. Těšili jsme se do teplých pelíšků, z kterých nevystřčíme do oběda bradu.

A najednou, nevěděl jsem, jestli za to, co vidím, vděčím alkoholu, se k nám blížil stařec. Měl vráscité čelo a oháněl se kolem sebe kosou.

Pravidelnými rázy si klestil cestu loukou. Za ním zůstávala ležet čerstvě posečená tráva, dávno odrostlá dětským střevíčkům.

Došel až k nám. Stáli jsme při kraji cesty jako tři králové. Sedl si na příkop. Brousek v toulci zazvonil. Odkudsi z příkopu vyčaroval láhev piva. Otočil se k nám a pohybem nás vybídl k napití. Neřekl ani slovo. Zdráhali jsme se. Na alkohol jsme neměli ani pomyslení.

Otřel hrdlo láhve, podíval se přes hnědou sklenici a teprve potom se napil. Ohryzek na krku mu poskakoval. Utřel ústa rukávem, pivo uzavřel zátkou. Podíval se s pocitem uspokojení na ležící trávu. Pak narovnal shrbená záda. Sáhl pro kosu a začal ji brousit. Přestože měl na krku určité osm křížků, sekal dál s pravidelnou přesností a vytrvalostí.

Snad k nám sestoupil kouzelný dědeček nebo pracovala naše fantazie, v každém případě nám pracovitý stařík uštědřil životní lekci. Od těch dob, když se dotknu sklenice piva s našlehanou pěnou, vzpomenu si na onoho staříka. Přestože neřekl ani slovo, jako bych ho stále viděl, jak říká: „Každý dar musí člověk vychutnávat s mírou, protože jedině tak mu přináší dlouho užitek a správnou chuť na jazyku!"

JOSEF JINDRA: EPIGRAMY 2

Šaškové

Šaškové a jiní „vědci“,
jásejte i střežte se!
Hodnotit se na vás bude
jenom „pravá“ recese.

Chucpe

To, co není Kalouskovo,
to je všechno chucpe.
On pak díry do rozpočtu
důchodcema uspe.

Kníže pán

Náš pan kníže,
to je řečník,
že ho huba nebolí!
Jednou jistě sladce usne
nad vlastními bláboly.

Antizeman

Ať ten pán v pozadí poví,
co má proti Zemanovi:
Není z rodu velkých hrabat,
nechce prachy s námi hrabat.

Cibetkový volič

Cibetka spolyká
kávová zrníčka,
která se z výkalů
osvobodí.

Káva prý výborně
vlastníku cibetky,
moc se hodí.

Prodaná media,
ta nejsou nestranná,
tak jako továrny
produkují.

Spolknou své čtenáře,
z výkalů povstane,
ať chcete nebo ne,
volič cibetkový.

Optimista

Za nacistů v koncentráku,
za totáče v žaláři,
přišla doba žravých ptáků,
zase se mu nedaří.

Vláda lidu ?

Utajený zákaz práce,
autocenzúra,
pak že není vláda lidu
čísi nestvůra!

Havlíčku!

Vstávej z hrobu, Havlíčku,
vrať se zase domů!
Špatností tu máme víc,
než na sto epigramů!

ČAJ pro chvíle pohody

č.81 ,červen 2013, ročník XII

Vydáno 5. června 2013 v Nové Pace

Redakce: Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka

Franczub@seznam.cz

Grafická úprava titulní strany Jozef dŘevník Borovský
Interní tiskovina LISu

TEXTY NEPROŠLY JAZYKOVOU ÚPRAVOU!